

Helsingin kaupungin vammaisneuvoston kokousmuistio 2/2021

Aika: Tiistai 2.3.2021 klo 14.00 – 16.35.
Paikka: Etäkokous Teams-etäyhteydellä

Läsnä:	Justus Mollberg, puheenjohtaja	Vasemmistoliitto
varsinaiset jäsenet	Arzu Caydam-Lehtonen	Sosiaalidemokraatit
	Niina Halonen-Malliarakis	Vihreät
	Kaija Hietanen	Perussuomalaiset
	Pirkko Hyvärinen	Helsingin Reumayhdistys ry
	Pia Hytönen	Kokoomus
	Kristiina Karhos	Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
	Susanna Haapala	Kynnys ry
	Timo Martelius	Kehitysvammatuki 57 ry
	Ann-Cristie Mattson	Psykososiala föreningen Sympati rf
	Ibrahim Milanovic	Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
	Aulikki Rautavaara	Uudenmaan munuais- ja maksayhd. Uumu ry
	Anneli Salmevaara	Helsingin Kuuloyhdistys ry
	Leena Simola-Nikkanen	Helsingin Invalidien Yhdistys ry
	Samuli Tsupari	Vammaisten lasten ja nuorten Tukisäätiö

Kaupungin pysyvät asiantuntijat

Tiina Larva	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Heidi Halkilahti	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Heli Rantanen	Kaupunginkanslia, neuvonta
Pirjo Tujula	Kaupunkiympäristön toimiala
Jonna Weckström	Sosiaali- ja terveystoimiala
Tiina Lappalainen	Kaupunginkanslia, vammaisasiamies, sihteeri

Vierailijat Helsingin kaupungin hr-asiantuntija Susanna Puustinen (johtamisen ja työkuulttuurin kehittäminen) ja hr-asiantuntija Aino Lääkkölä-Pyykönen (henkilöstön saatavuus), -vammaisten työ- ja päivätoiminnan päällikkö Pauliina Vähäpesola ja tuetun työllistymisen palvelu, johtava työvalmentaja Sami Niemi-Ruuth, vammaisneuvonnan sosiaalityöntekijä Jaana Hovi ja Outi Paulig, vanhusneuvoston sihteeri.

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.
2. Osallistujien toteaminen
Todettiin osallistujat.
3. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin.
4. Tiedoksi edellisen kokouksen [muistio](#).
Hyväksyttiin.
5. Muistion tarkastajat
Muistion tarkistajiksi valittiin Nina Halonen-Malliarakis ja Pirkko Hyvärinen.

6.

Kaupungin henkilöstön monimuotoisuus ja vammaisten osaajien työllistäminen

HR-asiantuntija Susanna Puustinen henkilöstöosaston johtamisen ja työkuulttuurin kehittämisestä ja HR-asiantuntija Aino Lääkkölä-Pyykönen henkilöstön saatavuudesta esittelivät [vammainen ja osatyökykyisten työllistyminen kaupungin tehtäviin](#) (linkki esitykseen).

Henkilöstöosastolla tämä työ on osa henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman vuositoimenpiteiden työstämistä. Vuoden aikana on toteutettu mm. kaupungin ammattilaisten työpajoja, joissa on tunnistettu kaupungin sisäiset ja ulkoiset kumppanit sekä verkostot vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistämistavoitteen edistämiseksi. Lisäksi on toteutettu laaja ammattilaisten haastattelu, jossa tunnistetaan rakenteellisia esteitä ja ongelmia sekä tehty toimenpidesuunnitelmaa niiden poistamiseksi. Työtä tehdään osana monimuotoisen rekrytoinnin kokonaisuutta, jossa mm. selvitetään kaupungin vakanssirakenteen muotojen lisäämistä niin, että ne mahdollistaisivat vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistämisen.

Yksi keino lisätä yhdenvertaisuutta rekrytoinnissa on [anonyymi rekrytointi](#), lisäksi käytössä on esim. esteettömän rekrytoinnin keinot. Tänä vuonna selvitetään kokeilulla positiivista erityiskohtelua rekrytoinnissa. Esihenkilöille on järjestetty mm. monimuotoisuus ja tiedostamattomat ennakkoluulot -valmennus ja työyhteisöille on valmistettu monia keskusteluaineistoja, esim. työyhteisöjen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta sekä monimuotoisesta rekrytoinnista: [Linkki Helviin](#). Toteutettu prosessi on edistänyt teeman koordinoitua kaupungilla. Työhön tarvitaan tueksi asenteisiin vaikuttavaa viestintää, jossa, tuodaan esiin onnistuneet työllistämisen tilanteet sekä johdon eettinen tuki.

Keskustelussa vammaisneuvosto nosti esiin työpaikkojen esteettömyyden edistämisen ja perehdytyksen tärkeyden. Myös työterveyden tulisi seurata ja tukea vammaisia työntekijöiden työssä selviytymistä. Vammaisneuvosto muistutti, että kaupunki voisi hyödyntää valtakunnallisissa vammaisjärjestöissä tehtyä materiaalia vammaisten ihmisten työllistämisen tueksi.

Helsingin vammaisten työ- ja päivätoiminnan päällikkö Pauliina Vähäpesola kertoi vammaispalvelujen työ- ja päivätoiminnan työllistymispalvelujen kehittämisestä, kuinka työvalmennusta ja tuetun työllisyyden palveluja on tuotu työtoimintaan.

[Tuetun työllistymisen palvelusta](#) ja uudesta Työkykyohjelman Työkykyisempi Stadi- hankkeesta kertoi johtava työvalmentaja Sami Niemi-Ruuth. Maaliskuussa alkanut Kuntakokeilu siirtää vastuuta työttömien palveluista kunnille. Työkykyisempi Stadi- hankkeessa työllistymistä tukeva sosiaalihuollon asiakaslähtöinen palvelupolku rakennetaan osaksi kuntakokeilun palvelumallia ja samalla pilotoidaan työhönvalmennusta laajemmalle asiakasryhmälle. Tämä on sosiaalihuollon palvelua ja sopii asiakkaille jotka tarvitsevat pitkäkestoista ja yksilöllistä tukea työllistymiseen. Asiakasmäärä pienempi ja tuki tiiviimpää kuin kuntakokeilun tai te-hallinnon palveluissa yleisesti. Vammaispalvelujen tuetun työllistämisen työvalmentaja tukee kerrallaan n. 20 asiakasta, jotka tarvitsevat tukea työllistymiseensä.

Vammaisneuvosto muistutti, että sosiaalityön tulee ohjata aktiivisesti vammaisia henkilöitä työllisyyspalvelujen piiriin. Samalla vammaisneuvosto kiitti hyvästä ja tärkeästä työstä työllisyyspalvelujen kehittämisessä.

7.

Kaupungin [palvelujen tasa-arvo-](#) ja [yhdenvertaisuussuunnitelmien](#) päivittäminen

Keskusteltiin vammaisneuvoston kommentteista kaupungin palvelujen yhteiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Konkreettiset ehdotukset ja kommentit uusiksi toimenpiteiksi on annettava 15.3. mennessä.

8.

Kaupungin toimialojen ajankohtaiset kuulumiset

Vammaisneuvoston pysyvät asiantuntijat toimialoilta kertovat lyhyesti ajankohtaisista asioista toimialoiltaan

Projektisuunnittelija Jaana Hovi kaupungin vammaispalveluista kertoi 2.2.2021 käynnistyneestä Helsingin [vammaisneuvonnasta](#). Neuvontaa annetaan sekä vammaisille asiakkaille, omaisille sekä konsultaatiota toisten toimialojen ammattilaisille. Lisäksi vastataan keskitetysti asiakaspalautteeseen. Uutta neuvontaa kehitetään kokeilemalla ja tehdään vammaissosiaalityötä näkyväksi. Vammaisneuvosto totesi vammaisneuvonnan olevan pitkäaikainen toive, jonka toivotaan kehittyvän kattavaksi kuten seniori-infon palvelut. Vammaisneuvosto toivoi myös, että helppokäyttöisiä verkkosivuja kehitettäisiin yhteistyössä työpajassa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala (kuva): Tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden räätälöidyt henkilöstökoulutukset menossa toimialalla. On ilmestymässä kaupunkiyhteinen henkilöstön Helvi-koulutus, joka keskittyy kulttuurin ja vapaa-ajan palveluihin sekä tuo esiin sekä kaupunkilaisprofiilien avulla kiinnostuksen kohteet ja osallistumisen esteet. Liikuntapalvelut järjestää kaikille työntekijöilleen liikkumishjelman puitteissa koulutusta, johon sisältyy myös esteettömyyskoulutusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala (Kasko): maaliskuu rauhoitetaan koronatilanteen kuormituksen vuoksi. Toimialalla kaikissa yksiköissä työtetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia. Oppivelvollisuuden laajenemisen parissa tehdään paljon töitä.

Kaupunginkanslia: järjesti vammaisjärjestöjen tapaaminen ja kuulemistilaisuuden uuden vammaisneuvoston muodostamisesta. Tilaisuudessa käytiin läpi, mitä seuraavalla kaudella halutaan käsitellä ja vammaisneuvoston muodostamista. Kerro kantasi –kysely on avoinna 14.3. saakka. Kaupunginkanslia kokosi keskustelusta muistion, jota hyödynnetään uuden asettamispäätöksen valmistelussa.

Kaupunkiympäristö (Kymp): Kaupungin digitaalista saavutettavuutta edistävä työ eriytetään ympäristön esteettömyyttä edistävästä työstä. Projektipäällikkö Kati Seppälä koordinoi digitaalista saavutettavuutta kansliasta.

Sosiaali- ja terveystoimiala (Sote): On nimetty [työryhmä valmistelemaan kehitysvammaisten sosiaalipalveluja Uudellamaalla](#) (uutinen). Ryhmä on vasta järjestäytynyt, työ on juuri käynnistynyt, ollut 3 kokousta. Uudenmaan työryhmässä on edustus alueen kunnista ja kuntayhtymistä. Helsingistä Katja Raita on mukana ryhmässä. Taustalla on sote-lakiesitys, jonka mukaan erityishuoltopiirit lakkaavat ja työ siirtyy uusille hyvinvointialueelle. Myös Helsingin tulee sopia, kuinka

kehitysvammaisten henkilöiden palvelut järjestetään. Työryhmä tekee vuoden 2021 lopussa esityksen, jonka tavoitteena on varmistaa yhdenvertaiset palvelut kehitysvammaisille ihmisille. Osa palveluista järjestetään sote-peruspalveluissa, erityisen vaativan tason palvelut hoidetaan yhteistyössä ja sopimalla. Valmistelussa tullaan kuulemaan Helsingin ja Uudenmaan vammaisneuvostoja. Kun työryhmän työskentely etenee, on lisää kerrottavaa kesän jälkeen.

Koronarokotusten tilanteesta: rokotuksia annettu ensin 75-täyttäneille ja omaishoitajia. seuraavaksi alle 75-vuotiaat sekä 55-69v-vuotiaat riskiryhmin kuuluvat. Lisäksi rokotetaan tehostetun vammaisten asumisen piirissä olevat asukkaat. Rokotuksissa on nyt tauko, koska Aztra Zeneka -rokotteita ei ole saatu. Rokotuksissa edetään valtakunnallisen THL:n [rokotusjärjestyksen ohjeistuksen](#) mukaan. Helsingin koronarokotusten etenemisestä löytyy tietoa sivuilta: <https://www.hel.fi/sote/koronarokotus-fi>.

Kynnyksen edustaja kertoi, että usea valtakunnallinen vammaisjärjestö on ottamassa kantaa rokotuksiin, että vaikeavammaiset henkilöt ja heidän henkilökohtaiset avustajansa pääsisivät rokotettavaksi.

9.
Osallistumiset

Arzu Caydam-Lehtonen osallistuu vammaisneuvoston edustajana kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kuulemiseen 11.3.

10.
Muut esille tulevat päätösaasiat
Ei ollut.

11.
Tiedotusasiat

Vane julkaissut: Oikeus osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen: [YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallinen toimintaohjelma 2020-2023](#)

[Vates-säätiön kuntavaaliteesit](#): Työllisyyspalvelut osaksi elinvoimapalveluita ja järjestöjen rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä.

Vammaisneuvosto on saanut käyttöön 10.000,- euron määrärahan vuodeksi 2021.

12.
Seuraava kokous

Seuraava vammaisneuvoston kokous on ti 30.3.2021.

13.
Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti etäkokouksen klo 16.35 ja kiitti kaikkia keskustelusta ja hyvästä kokouksesta.

Vakuudeksi

Justus Mollberg
puheenjohtaja

Tiina Lappalainen
sihteeri, vammaisasiamies

Muistion tarkastivat

Nina Halonen-Malliarakis

Pirkko Hyvärinen